

VÁLGA

INFORMASJON/
DIEHTOJUOHKIN

2011` gielddastivrra- ja fylkkadiggeválggat

Dehálaš diehtu dutnje guhte galggat jienastit

Válgabeaivi lea čakčamánu 12.b. Muite legitimašuvnna!

Sámegillii | Nordsamisk

KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET

2011` gielddastivrra- ja fylkkadiggeválggat

Giellastivra lea gielldda alimus orgána. Dás dahkkojit bajit mearrádušat báikkálaš áššiin nugo mánáidgárddiid, mánáidsuodjalusa, vuodđoskuvlla, dearvasvuodá- ja fuolahusbálvalusaid, kulturdoaimmaid ja ruskačorgema hárrái.

Fylkkadiggi lea fylkkagielldda bajimuš orgána. Fylkkadiggi dahká bajit mearrádušaid earret eará joatkkaoahpu, fylkkageainnuid oktan gulli feargagaskaiguin, báikekollektiivasáhtuid ja kulturdoaimmaid hárrái.

Oslos lea gávpotoasseválggat, muhto eai fal fylkkadiggeválggat.

Báikkálaš áššit dat váikkuhit eanemus du árgabeaivái. Go jienastat, de leat mielde mearrideamen guhte galgá du ja du beroštumiid ovdastit.

Dán gihppagis leat dieđut mo galggat jienastit.

Válgabeaivi lea vuossárgga čakčamánu 12. b. 2011

Mánnga gielldda dollet vel válggaid sotnabeaivvi čakčamánu 11.b. Giella dieđiha sáhttágo jienastit ovttá dahje guokte beaivvi.

Muitte legitimašuvnna go jienastat!

Válgaláhka gáibida ahte jus jienastanvuostáváldi ii dovdda jienasteaddji, de galgá jienasteaddji čájehit legitimašuvnna. Legitimašuvdna sáhttá ovdamearkka dihtii leat pássa, vuodjinkoarta dahje bándkokoarta govain, muhto sáhtát earalágan legitimašuvnnage atnit. Legitimašuvdnii lea gáibáduš ahte das lea jienasteaddji namma, riegeádanbeaivi ja govva.

Jus orut muhtin ásahusas nugo buohccidruovttus, buohcciviesus dahje giddagasas, de sáhtát oažžut ásahusa muhtin bargi duođaštit du identitehta.

Buot jienasteaddjiide sáddejuvvo válgakoarta

Válgakoarttas leat dieđut ahte gos ja goas sáhtát válgabeaivvi jienastit. It dárbbáš válgakoartta go áiggut jienastit, muhto seasttát áiggi. Válgakoarta *ii* gusto legitimašuvdnan.

Gii sáhttá jienastit?

- Norgga riikavuložat guđet leat deavdán 18 jagi 2011` loahpas ja guđet leat, dahje leat leamaš, čállon Norggas ássamin.
- Eará davviriikkaid riikavuložat guđet leat deavdán 18 jagi 2011` loahpas, ja guđet leat leamaš čállon Norggas ássamin manjimustá geassemánu 30.b. 2011.
- Eará olgoriikalaš riikavuložat guđet leat deavdán 18 jagi 2011` loahpas, ja guđet leat leamaš čállon Norggas ássamin oktilaččat golbma manjimuš jagi ovdal válgabeaivvi.

Goas ja gos sáhtát jienastit?

Válgabeaivvi fertet jienastit dan gielddas gos leat čállon ássamin geassemánu 30.b. 2011. Sáhtát jienastit guđe ihkinassii válgalanjas dan gielddas. Geahča govaid boahtte siiddus, mat čájehit mo jienastat válgabeaivvi.

Ovdagihtii jienastit sáhtát gitta bearjadaga čakčamánu 9.b. rádjai guđe ihkinassii gielddas. Ovdagihtii jienastat veaháš earaláhkai go dalle go jienastat válgabeaivvi.

Ná jienastat ovdagihtii:

- a) Válde oktavuoda válgabargiin, guhte dutnje addá jienastanlihppokonfaluhta ja čájeha dutnje jienastanskukka.
- b) Válde daid jienastanlihpuid maid áiggu geavahit: nuppi gielddastivrraválggaide ja nuppi fylkkadiggeválggaide.
- c) Nupástuhte jienastanlihpuid jus áiggožat.
- d) Bija jienastanlihpuid jienastanlihppokonfaluhttii. Mana válgabargi lusa, guhte bidjá du jienastanlihppokonfaluhta ja du válgakoartta olgoškonfaluhttii, mii dasto biddjojuvvo jienastanlihttái. Dát jienasteapmi sáddejuvvo du ruovttugildii lohkamii. Ovdagihtii jienasteamis ii galgga jienastanlihpuid steampalastit.

Jus jienastat eará gielddas go gielddastat, de fertet atnit juogo dábálaš jienastanlihpuid maid oaččut, dahje ieš váldit gielddastat mielde jienastanlihpuid. Dábálaš jienastanlihpus ii leat evttohasnamma, dušše bellodatnamma. Jus háliidat addit personjienaid muhtin evttohasaide, de fertet ieš háhkat jienastanlihpuid gielddastat. Seamma guoská jus jienastat eará sajis go fylkkastat.

Jus leat buohcci dahje lámis, de sáhtát gielddas ohcat beassat ruovttus ovdagihtii jienastit.

Gielda diediha goas ja gos sáhtát jienastit.

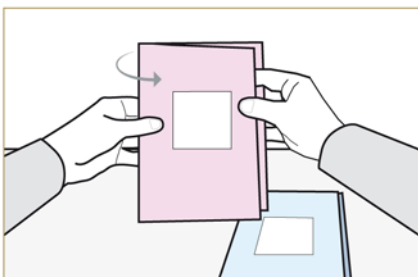
Mo jienastat válgabeaivvi?

1) Váldde daid jienastanlihpuid maid áiggut geavahit: nuppi gielldastivrraválggaide ja nuppi fylkkadiggeválggaide.

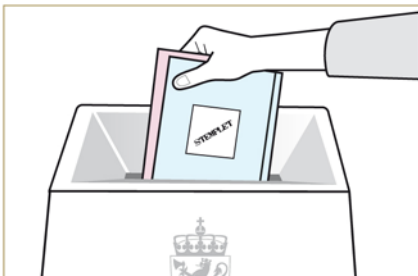
2) Nuppástuhte jienastanlihpuid jus áiggožat (geahča bagadusa boahhte siiddus).

3) Máhco goappáge jienastanlihpu nu ahte bellodatnamma šaddá siskkobeallai ja steampalastima várás sadji fas olggobeallai – dalle ii oainne oktage maid jienastat. Ii galgga atnit konfaluhta iige eará bidjat jienastanlihpuid birra.

4) Mana válgabargi lusa ja steampalasttihahte jienastanlihpuid olggobealde. Goappašiid jienastanlihpuin galgá leat steampal jus galggažit dohkkehuvvot!

5) Bija steampalaston jienastanlihpuid jienastanlihtái.

Mo nuppástuhtát jienastanlihpu?

Jus háliidat leat mielde váikkuheamen guđe evttohasat galget válljejuvvot, de fertet addit personjiena dáid evttohasaide. Don dat mearridat nuppástuhtát go jienastanlihpu personjiena addimiin.

Ná attát personjiena:

Gielddastivrraválggain:

- Russes daid evttohasaid nama buhta guđiid áiggu jienastit. Sáhtát addit personjiena nu galle evttohassii go háliideaččat.

- Čále eará bellodagaid/joavkkuid evttohasnama sierra sadjái jienastanlihpus. Galle nama sáhtát čállit, oainnát jienastanlihpus.

Fuomáš ahte jus attát personjiena eará bellodagaid/joavkkuid evttohasaide, de oassi du jienasteamis sirdašuvvo nuppi bellodahkii/jovkui. Du jienasteami árvu dan bellodahkii/jovkui maid jienastat, vuoliduvvo vástideaddji.

Fylkkadiggeválggain:

- Russes daid evttohasaid nama buhta guđiid áiggu jienastit. Sáhtát addit personjiena nu galle evttohassii go háliideaččat.

Ale bala nuppástuhttimis lihpu. Jienastanlihpus lea čállon mo galggat dahkat. Du jienasteapmi ii hilgojuvvo jus vel dagažatge juoidá boastut!

Gii válljejuvvo?

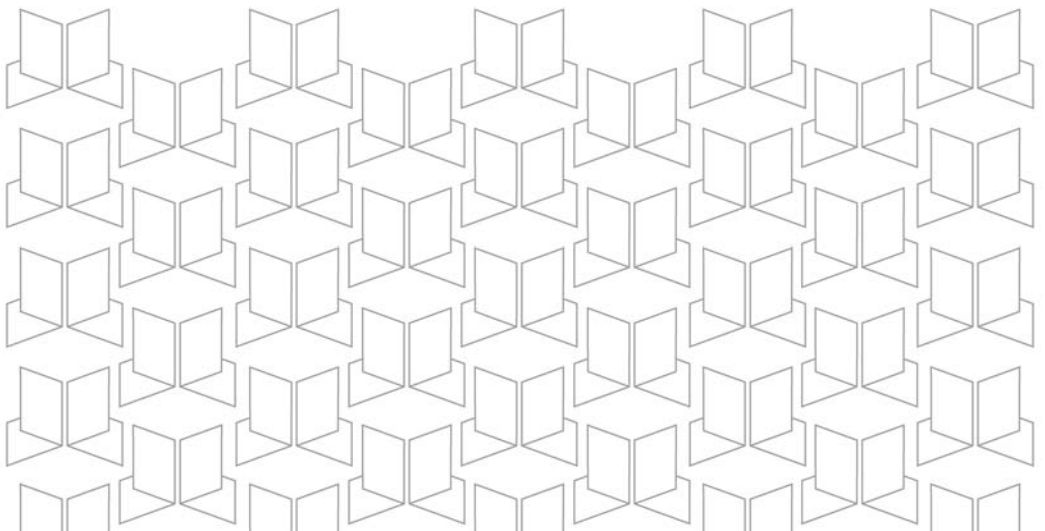
Válgastivra gávnnahe vuos galle áirasa juohke bellodat dahje joavku oažžu gielddastivrii dahje fylkkadiggái. Válgastivra dasto lohka personjienaid gávnnahean dihtii guđe evttohasat válljejuvvojit iešguđet bellodagas dahje joavkkus.

Guokte geahččaleami 2011:s

20 gielddas sáhttet 16- ja 17-jahkásaččat jienastit gielddastivrraválggain.

10 gielddas sáhttet jienasteaddjit Interneahta bokte jienastit gielddastivrraválggain ja fylkkadiggeválggain.

Eanet dieđuid gávnnahe dáppe www.valg.no

Gielda- ja guovlodepartemeanta almmuhan 2011

Publikašuvdna lea jorgaluvvon logi vierisgielaide, ja leat dáppe www.valg.no

Publikašunnummar: H-2257 Sámegillii | Nordsamisk

Eanet dieđuid válggaid birra gávnnat dáppe **www.valg.no** dahje váldde gielddain oktavuoda.